

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te Lokeren

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	21642
	Instelling	Vrije Basisschool
directeur		Peter SIMILLION
adres		Eksaarde-Dorp 119 9160 LOKEREN
telefoon		09-346.90.90
fax		09-346.90.90
e-mail		gvbs.eksaarde@scarlet.be
website/URL		
	Bestuur van de instelling	122333 - VZW Kath.Basisond.Lokeren-Moerbeke-Waas te LOKEREN
adres		Vrijheidsplein 25 - 9160 LOKEREN
	Scholengemeenschap	120998 - Katholiek Basisonderwijs Lokeren te LOKEREN
adres		Dwarsstraat 1_A - 9160 LOKEREN
	CLB	115022 - Vrij CLB Waas en Dender te SINT-NIKLAAS
adres		Ankerstraat 63 - 9100 SINT-NIKLAAS
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	10/10/2011, 11/10/2011, 13/10/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	13/10/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	28/10/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Guy De Roover
	Teamleden	Hilde De Vleeschouwer
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	8
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	9
3.3 Lager onderwijs: Nederlands	9
3.4 Lager onderwijs: muzische vorming	10
3.5 Lager onderwijs: leren leren	11
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	12
4.1 Professionalisering	12
4.2 Begeleiding	13
4.3 Evaluatie	14
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	15
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	16
6.1 Wat doet de school goed?	16
6.2 Wat kan de school verbeteren?	17
6.3 Wat moet de school verbeteren?	17
7. ADVIES	18
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	18

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Vrije Basisschool 'Dol-fijn' ligt centraal in de randgemeente Eksaarde. De school heeft een tweede vestigingsplaats met een éénklassige kleuterafdeling 'Het Brielschooltje'. Het schoolteam heeft ernstige en succesvolle inspanningen geleverd om de onderwijskundige, de organisatorische en de infrastructurele tekorten uit de vorige schooldoorlichting weg te werken. Heel het team spant zich in om kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden.

De school voldoet voor het leergebied muzische vorming zowel in de kleuter- als de lagere afdeling aan de verwachtingen van de overheid. De leerkrachten van beide niveaus werkten een gezamenlijke leerlijn uit waarmee ze een evenwichtig, gevarieerd en gegradeerd aanbod tussen en binnen de domeinen van **muzische vorming** kunnen aantonen. Het team bewaakt de verticale en horizontale samenhang binnen het leergebied. De school beschikt over voldoende materiaal om kinderen hun muzische talenten te laten ontdekken en ontplooien. De leerkrachten tonen in de plannings- en uitvoeringsfase dat ze de visie en de uitgangspunten van het leerplan muzische vorming kennen en toepassen. De evaluatie- en rapporteringspraktijk mist doelgerichtheid.

De school toont aan dat ze haar inspanningsverplichting nakomt om de eindtermen '**leren leren**' op een planmatige wijze na te streven. Het team werkte een leerlijn uit doorheen de basisschool en streeft naar een geïntegreerde werking. De school gebruikt een methode van de scholengemeenschap en heeft daarbij de nodige aandacht voor de graduele opbouw van haar didactische aanpak. Er is een groeimarge voor meer functionele visualisatie en stroomlijning van leerstrategieën.

In de kleuterafdeling kan de school onvoldoende aantonen dat ze haar inspanningsverplichting voor het leergebied **Nederlands** nakomt door de ontwikkelingsdoelen na te streven. De school kan niet garanderen dat de leerplandoelen en de verschillende domeinen voor dit leergebied op een evenwichtige en gegradeerde wijze aan bod komen. Het vormt voor de school een aandachtspunt om de taal- en denkontwikkeling van de kleuters in kaart te brengen en hierbij gelijkgerichte observatiecriteria te gebruiken. De uitnodigende activiteiten, de klasinrichtingen en de talige hoekenverrijking scheppen voldoende mogelijkheden om talige situaties uit te lokken.

In de lagere afdeling kan de school niet aantonen dat ze de leerplandoelen van **Nederlands** in voldoende mate realiseert met haar leerlingen. Uit diverse outputgegevens blijkt dat het niveau van bepaalde domeinen van het leergebied soms (ruim) beneden de verwachtingen ligt. De school realiseert bij een aantal leerlingen te weinig opbrengst, onder meer voor spelling en lezen. De vaststellingen en conclusies na de analyse van de harde output hebben voornamelijk onvoldoende geleid tot didactische of structurele ingrepen op schoolniveau. Voor het domein spreken kan de school niet aantonen dat de leerplandoelen in voldoende mate gerealiseerd en geëvalueerd worden.

De klasleerkrachten van zowel de kleuter- als de lagere afdeling zorgen binnen de **leerbegeleiding** voor een krachtige leeromgeving en een degelijk gestructureerde basisaanpak om de eerstelijnszorg te realiseren. Met hoeken- en contractwerk streven de klasleerkrachten doelbewust onderwijs op maat na. In de kleuterafdelingen ontbreekt het nog aan een doeltreffend observatie- en registratie-instrument om de ontwikkeling van de kleuters in kaart te brengen. Een meer evenwichtige en doeltreffende uitbouw van de totale zorgwerking op school-, leerkrachten- én leerlingenniveau is aangewezen om voldoende ondersteuning te realiseren binnen de leerbegeleiding. Een sterkere coaching van de klasleerkrachten kan leiden tot een meer handelingsgerichte werking voor leerlingen bij wie de voortgang ondermaats blijft. Een hoog leerlingenpercentage krijgt externe hulpverlening in de derdelijnszorg.

De school informeert de ouders op diverse manieren over haar werking en het schoolleven. In de kleuterafdelingen trachten leerkrachten op diverse manieren te communiceren over de evolutie van de kleuters. De wijze waarop het team in de lagere afdeling **rapporteert** over de resultaten van de leerlingen is weinig of niet doelgericht. Het rapport voor lichamelijke opvoeding vormt hierop een uitzondering. De vorderingen van de leerlingen voor de verschillende leergebiedoverschrijdende eindtermen maken geen deel uit van de rapporteringspraktijk.

De school legt in haar nascholingsplan een duidelijke link met haar prioriteiten. Ze maakt gebruik van externe expertise om doelgericht en doeltreffend te professionaliseren.

De interne **deskundigheidsbevordering** is in ontwikkeling maar heeft vooral op het vlak van leerbegeleiding nog groeikansen. Voor de aanvangsbegeleiding van nieuwe leerkrachten doet de school een beroep op de sterke ondersteuning van de scholengemeenschap.

De school bewees de voorbije jaren dat ze op een intensieve en planmatige wijze de kwaliteit van haar onderwijs kan bijsturen. De leerkrachten ervaren een richtinggevend intern leiderschap om de onderwijskundige, organisatorische en infrastructurele doelstellingen te realiseren. De school heeft de nodige aandacht voor interne **kwaliteitszorg**. De besluitvorming binnen het schoolteam is van die aard dat de leerkrachten zich betrokken voelen bij de verdere schoolontwikkeling. Het team onderneemt initiatieven om vanuit de conclusies van een uitgebreide zelfevaluatie prioriteiten vast te leggen en de schoolwerking te optimaliseren.

Het inspectieteam rekent en vertrouwt erop dat de school er in beide niveaus in slaagt om voor het leergebied Nederlands het tekort weg te werken. De school beschikt hiervoor over een degelijk **algemeen beleid** en een plichtsbewust leerkrachtenteam. De dynamiek binnen het schoolteam en het succesvolle verbetertraject dat de school na de vorige schooldoorlichting aflegde, doet het inspectieteam besluiten het tekort voor Nederlands in beide afdelingen te delibereren. Derhalve wordt voor de hele basisschool een gunstig advies voor de verdere erkenning toegekend.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs
Nederlands
muzische vorming
Lager onderwijs
Nederlands
muzische vorming
leren leren

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel
Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Logistiek
Welzijn
Veiligheid
Milieu
Onderwijs
Begeleiding
Leerbegeleiding
Evaluatie
Rapporteringspraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS- VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet niet

Motivering

- Het team van de kleuterafdelingen kan onvoldoende aantonen dat de school de inspanningsverplichting nakomt om de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands na te streven en het leerplan toe te passen. De leerkrachten kunnen een gegradueerd en evenwichtig aanbod voor dit leergebied onvoldoende verzekeren.
- De leerkrachten van de kleuterafdeling van beide vestigingsplaatsen refereren vanuit hun thematisch activiteitenaanbod naar ontwikkelingsaspecten uit het werkplan van de onderwijskoepel. Er is op schoolniveau nog geen duidelijke en transparante systematiek om een evenwichtig aanbod voor de talige ontwikkeling van de kleuters te garanderen.
- De leerkrachten pogen per belangstellingsthema streefwoordenschat te voorzien. Dit gebeurt op schoolniveau echter niet gecoördineerd zodat het initiatief doelgerichtheid en functionaliteit mist. Er zijn nog geen duidelijke of formele afspraken over een gradueel aanbod van begrippen doorheen de kleuterafdeling.
- In alle kleuterklassen zijn er pictogrammen als kennismaking met visuele boodschappen maar heeft de verticale samenhang nog groeimarge. Daarentegen vormen de afspraken over het fonemisch bewustzijn een goede aanzet om een leerlijn voor dit taalontwikkelingsaspect uit te tekenen.
- In doorgaans alle klassen is er degelijk materiaal voorhanden om de taalontwikkeling van kleuters aan te scherpen. Toch is een gevarieerd boekenaanbod in de meeste klassen nog vrij beperkt.
- De teamleden nemen diverse initiatieven (vertelkoffer, theaterbezoek, digitale verhalen,...) om de spreek- en luistervaardigheid te stimuleren. Initiatieven als het heen- en weerschriftje en de fotoblog in de afdeling Dorp en de voorwerpentas in de afdeling Briel sensibiliseren de ouders om ook thuis stimulerende taalmomenten in te lassen.
- Er zijn op schoolniveau onvoldoende afspraken om doelgericht en efficiënt de verschillende aspecten van de taalontwikkeling van kleuters te observeren en de bevindingen te registreren. De leerkrachten beschikken op schoolniveau niet over observatie-instrumenten om de talige evolutie van de kinderen nauwkeurig in kaart te brengen.
- Bij de oudste kleuters nemen de leerkrachten taalvaardigheidstoetsen af. De school bevordert de overgang naar de lagere afdeling door integratie-activiteiten. Zo bezoeken de oudste kleuters samen met het eerste leerjaar de stadsbibliotheek.
- Alle klasleerkrachten spannen zich in om een gestructureerde basisaanpak in de klas te realiseren en zorgbreed te werken. De klasleerkrachten creëren een krachtige leeromgeving. De klasinrichting en het materialenaanbod bieden kansen om de ontlukende geletterdheid te stimuleren. De thematische aanpak geeft aanleiding tot taalstimulering bij de kleuters. Het actuele thema is meestal duidelijk aanwezig in het klasbeeld. De klasleerkrachten kregen navorming om hun klashoeken talig te verrijken.
- Interventies van de schoolinterne zorgondersteuning op leerlingenniveau is enkel vraaggestuurd en veeleer sporadisch. De multidisciplinaire overlegmomenten en een duidelijkere, transparante en evenwichtige invulling van de schooleigen tweedelijnszorg

kunnen bijdragen tot een sterkere handelingsgerichte opvolging en remediëring van kleuters met specifieke moeilijkheden in hun taalontwikkeling.

3.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

Motivering

- De school kan met diverse outputgegevens aantonen dat ze het leerplan muzische vorming toepast. De creatieve werkjes van de kinderen, de muzische klas- en hoekenaankleding en de planningsdocumenten wijzen op de inspanningen van de teamleden om de ontwikkelings- en leerplandoelen na te streven.
- De school heeft een intensief traject afgelegd sinds de vorige schooldoorlichting om doorheen de basisschool een leerlijn voor muzische vorming uit te werken die gericht is op het toepassen van het leerplan. In samenwerking met de pedagogische begeleiding heeft het team het aanbod in kaart gebracht, geëvalueerd en bijgestuurd. Het team bewaakt dat de leerplandoelen, de inhoud en de werkvormen evenwichtig en gegradeerd aan bod komen.
- De leerkrachten van de kleuterafdeling gebruiken naast de schooleigen leerlijn voor muzische vorming ook het referentiekader van de onderwijskoepel om een gevarieerd muzisch aanbod te bewaken.
- Het team geeft blijk van kennis van de visie en de uitgangspunten van het leerplan muzische vorming. De thematische aanpak binnen de kleuterschoolwerking waarborgt de integratie van muzische inhoud.
- De kleurrijke en aantrekkelijk ingerichte kleuterklassen stimuleren de muzische beleving en creativiteit van kleuters. In de klassen is er doorgaans voldoende materiaal voorhanden om kleuters aan te zetten tot expressie en experimenteren voor de verschillende muzische domeinen.
- De school beschikt nog niet over een methodiek om de muzische ontwikkeling van kleuters meer doelgericht op te volgen.
- De klasleerkrachten scheppen kansen voor hun kleuters om op een methodische en muzische manier de schrijfvaardigheid te ontwikkelen.

3.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet niet

Motivering

- Uit de voorgelegde outputgegevens - waaronder de leerlingenresultaten van genormeerde toetsen en externe proeven - blijkt dat de school met een aantal leerlingen de eindtermen en de leerplandoelen voor sommige domeinen van het leergebied onvoldoende realiseert.
- De schooleigen evaluatie- en rapporteringspraktijk toont niet aan dat de leerplandoelen en eindtermen voor spreken bij de leerlingen effectief gerealiseerd worden.
- Ondanks de degelijke preventieve basiszorg door de klasleerkrachten en de extra tijd die zij onder meer aan spelling besteden, kan de school niet aantonen dat ze voldoende voortgang realiseert bij een aantal leerlingen.
- De school analyseerde een aantal van de beschikbare outputgegevens, onder meer samen met de pedagogische begeleidingsdienst, maar de conclusies leiden nog maar zeer beperkt tot maatregelen of bijsturingen in de onderwijsaanpak en de leerbegeleiding voor Nederlands. Sommige teamleden beseffen wel de noodzaak om vanuit de vaststellingen didactische ingrepen op schoolniveau door te voeren en de tweedelijnszorg in de school, onder meer voor Nederlands, sterker uit te bouwen.

- De leerkrachten beschikken over een goede beeldvorming van de taalontwikkeling van de leerlingen door middel van overgangsgesprekken, het digitaal zorgplatform, de toetsen van het onderwijsleerpakket en de gestandaardiseerde testen.
- De leerkrachten trachten in hun klas binnen het zorgcontinuüm zorgbreed te werken door onder meer het realiseren van een krachtige leeromgeving, een veilig pedagogisch klimaat en een gestructureerde basisaanpak. Alle leerkrachten hanteren zelfsturende werkvormen waarbij ze op een degelijke wijze kansen benutten om klasintern te differentiëren voor Nederlands. Een aantal leerkrachten maken regelmatig foutenanalyses van de resultaten van tussentijdse toetsen voor inhouden van Nederlands. De draagkracht van de klasleerkracht komt sterk onder druk om voor leerlingen met extra zorg de passende maatregelen te nemen en op te volgen.
- De leerkrachten hanteren vrij recent een vernieuwd onderwijsleerpakket. De school volgde een navorming over het nieuwe leerplan taalbeschouwing.
- Sommige leerkrachten hebben extra aandacht voor boekenpromotie en nemen hiertoe lovenswaardige initiatieven. In de meeste klassen is er een gevarieerd boekenaanbod maar zijn de klasbibliotheken aan opfrissing, actualisering of functioneler gebruik toe. Het schoolbeleid organiseert niveaulezen voor de onderbouw om het leesplezier van kinderen te bevorderen en recent minder in functie van het technisch lezen.
- De school participeert aan culturele activiteiten die het taalaanbod verlevendigen.
- Er is nog geen doelgerichte en transparante rapportering over de vorderingen van de kinderen in hun taalontwikkeling.

3.4 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

Motivering

- De school garandeert in de lagere afdeling dat ze haar resultaatsverplichting nakomt door de eindtermen muzische vorming te realiseren. Er zijn outputgegevens en planningsdocumenten waaruit blijkt dat de school het leerplan toepast.
- Het team geeft blijk van kennis van de visie en de uitgangspunten van het leerplan muzische vorming.
- De school heeft een intensief verbetertraject afgelegd sinds de vorige schooldoorlichting om een leerlijn voor muzische vorming uit te werken die gericht is op het toepassen van het leerplan. Het schoolteam ging hierbij planmatig en methodisch te werk. In samenwerking met de pedagogische begeleiding werd het muzisch aanbod in kaart gebracht, geëvalueerd en bijgestuurd. Het team spoorde hiaten en overlappingen op. Het team bewaakt dat de leerplandoelen, de inhouden en de werkvormen van dit leergebied gegradeerd aan bod komen. Het schoolteam realiseert een breed en evenwichtig aanbod tussen en binnen de verschillende muzische domeinen.
- Het is nog een uitdaging voor het team om de continuïteit tussen de inhouden van de drie deelgroepen te waarborgen en het ontwikkelingstraject te finaliseren.
- In de klassen is er doorgaans voldoende materiaal voorhanden om de leerlingen aan te zetten tot het exploreren van de verschillende muzische domeinen.
- De school doet beroep op externe deskundigheid om de leerkrachten te professionaliseren voor dit leergebied.
- De klaswanden getuigen van originele, mooi afgewerkte beeldende leerlingenwerkjes.
- De extra-murosactiviteiten scheppen bijkomende kansen tot muzische expressie.
- De evaluatie en rapportering is beperkt en onvoldoende doelgericht. De toekenning van de cijfermatige beoordeling is niet transparant.

3.5 Lager onderwijs: leren leren

Voldoet

Motivering

- Het leerkrachtenteam bestudeerde de kerngedachten en domeinen van de eindtermen 'leren leren'. Dit proces resulteerde in de bewustwording dat de leergebiedoverschrijdende eindtermen door middel van meerdere leergebieden nagestreefd worden.
- De leerkrachten werkten een leerlijn uit en kenden verantwoordelijkheden toe aan de verschillende leeftijdsgroepen doorheen de basisschool. Hiermee toont de school aan dat ze voldoende planmatig werkt aan de eindtermen 'leren leren'.
- Het team onderzocht het verband tussen deze eindtermen en de leerplandoelen van diverse domeinen van verschillende leergebieden. De planningsdocumenten tonen de aandacht voor de integratie van doelen rond 'leren leren'.
- Diverse stappenplannen aan de wanden en in de werkhoeken van de kleuterafdelingen wijzen op de aandacht voor denkstrategieën bij de kinderen.
- In de lagere afdeling gebruiken de leerkrachten een boekje met stappenplannen dat uitgewerkt werd binnen de scholengemeenschap. De aanpak richt zich zowel naar studievvaardigheden, leerstrategieën als naar de werkhouding. Het team bewaakt hiermee de verticale samenhang en de graduele opbouw van de didactische aanpak van deze aspecten.
- Bepaalde waardevolle initiatieven zijn nog niet gestroomlijnd op schoolniveau. Dit geldt onder meer voor het ontwikkelen van sommige leerstrategieën. Concrete afspraken en opvolging ervan kunnen de praktijk voor 'leren leren' nog verfijnen.
- In sommige klassen kan de visualisatie van de gebruikte leerstrategieën nog aan functionaliteit winnen.
- De leerkrachten maakten een overzicht van activiteiten waarbij ze accenten van 'leren leren' leggen. De school visualiseert de leerlijn ook voor ouders.
- De mate waarin de leerlingen de eindtermen 'leren leren' effectief realiseren, maakt geen deel uit van de evaluatie- en rapporteringspraktijk. Leerlingen en ouders krijgen sporadisch wel individuele informatie of tips via het werkboekje.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- Het schoolbeleid stelt jaarlijks een nascholingsplan op vanuit de schoolprioriteiten. Het plan geeft een duidelijk overzicht van de vormingsonderwerpen met vermelding van de oorsprong van de nood of behoefte tot vorming, de doelgroep, de werkwijze en de geplande periode.
- In het nascholingsplan staan voornamelijk de teamvormingen en de individuele vormingen voor de directeur en de zorgcoördinator opgelijst. Klasleerkrachten geven vooral zelf aan welke vormingen ze graag willen volgen en verantwoorden hun keuze vanuit onder meer klas- en leerlinggebonden behoeften.
- De voorbije jaren focuste de school vooral op de weg te werken tekorten van de vorige doorlichting. Hiervoor deed ze een beroep op de **ondersteuning** van de pedagogische begeleidingsdienst, maar ook op andere externen. Het schoolteam werkte **doelgericht** en **doeltreffend** aan het verbetertraject. Leerkrachten geven aan dat dit zinvol is geweest voor een verdere kwaliteitsvolle **schoolontwikkeling** en voor het eigen handelen.
- Personeelsvergaderingen kennen een gestructureerd verloop op basis van de pijlers van het eigen pedagogisch project. Het schoolteam waakt erover dat de pedagogisch-didactische aspecten voldoende aan bod komen.
- Leerkrachten zijn tevreden over de invulling van de zorgdag en de gevolgde navormingen. Schoolinterne coaching bij onder meer de uitwerking van zorginterventies en het uitzetten van specifieke remediëringstrajecten ontbreekt nog grotendeels.
- Klasleerkrachten gaan bij elkaar hospiteren om bijvoorbeeld sommige werkvormen te leren kennen. Het team geeft aan ook informeel heel wat informatie door te geven en van elkaar te leren.
- Het effectieve gebruik van aanwezige naslagwerken voor leerbegeleiding en zorgbreed werken in de klas is nog geen verworvenheid. De functionaliteit en het aanbod van de orthotheek is aan een kritische reflectie toe.
- De visie en werkwijze binnen de scholengemeenschap sturen het aanvangstraject van beginnende leerkrachten op deze school. De school gebruikt de gezamenlijk uitgewerkte instrumenten en initiatieven om nieuwe leerkrachten te informeren, te begeleiden en te evalueren.
- Alle teamleden beschikken over een geïndividualiseerde functiebeschrijving, aangevuld met persoonlijke werkpunten vanuit klasbezoeken en functioneringsgesprekken.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces voor de tweedelijnszorg.

Motivering

- Het zorgteam bestaat uit de zorgcoördinator en de directeur. De zorgcoördinator werkt hoofdzakelijk op schoolniveau en dient veel tijd in administratieve en praktische taken te investeren. Het ontbreekt aan een evenwichtige en **doeltreffende** uitbouw van het zorgbeleid op de drie niveaus. Binnen de zorgverbreding blijft de ondersteuning en coaching van leerkrachten veeleer beperkt en hoofdzakelijk vraaggestuurd. De begeleiding op leerlingenniveau door het zorgteam is veeleer uitzonderlijk.
- De overgangsgesprekken, het digitaal zorgplatform, de methode gebonden toetsen, de externe proeven van de onderwijskoepel en de gestandaardiseerde testen van het leerlingvolgsysteem dragen in de lagere afdeling bij tot een uitvoerige beeldvorming van de leerlingen.
- Er zijn op schoolniveau nog geen duidelijke afspraken en criteria om kleuters te observeren en hun ontwikkeling in kaart te brengen. Het team stelde de meerwaarde van de klasscreenings nog niet in vraag.
- De klasleerkrachten geven blijk van een grote bereidheid en inzet om de basiszorg in de klas verder te **ontwikkelen** en een passende eerstelijnszorg te realiseren.
- De klasleerkrachten trachten zorgbreed te werken door onder meer het realiseren van een krachtige leeromgeving, een veilig pedagogisch klimaat en een gestructureerde basisaanpak binnen de eigen klas. De leerkrachten hanteren hoeken- en/of contractwerk waarbij ze kansen creëren om klasintern te differentiëren. Een aantal leerkrachten maakt regelmatig foutenanalyses van de resultaten van tussentijdse toetsen voor onder meer Nederlands.
- De school investeert in eerste instantie in kleinere klasgroepen. Zo tracht de school ook de aanwending van de aanvullende lestijden uit het gelijke onderwijskansenbeleid te motiveren. Dit verhoogt de verantwoordelijkheid van de klasleerkracht om voor kinderen met specifieke noden passende, zorgverbredende maatregelen te nemen.
- Zorgoverlegmomenten leiden nog in te beperkte mate tot concrete, handelingsgerichte afspraken en acties ter ondersteuning van de eerstelijnszorg. Het ondersteunen van het handelen van leerkrachten blijft nog te veel beperkt tot het geven van didactische suggesties bij melding van een zorgprobleem door de klasleerkracht. Het vormt een uitdaging voor het zorgteam om de **ondersteuning** voor de klasleerkrachten **doelgericht** uit te bouwen.
- Een vrij hoog percentage van leerlingen krijgt begeleiding van schoolexterne hulpverleners.
- Uit de interne zelfevaluatie blijkt dat de school zich voorneemt om leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong intensiever te begeleiden.
- Voldoende aandacht voor de ondersteuning van de leerkrachten en kleuters van vestigingsplaats Briel is een aandachtspunt binnen de leerbegeleiding.

4.3 Evaluatie

4.3.1 Rapporteringspraktijk

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Motivering

- De school informeert de ouders regelmatig via een nieuwsbrief over de schoolwerking en de gebeurtenissen op school. Alle leerkrachten delen bij het begin van het schooljaar specifieke informatie over hun klaswerking mee op een ouderavond.
- Vanaf de tweede kleuterklas richt de school regelmatig oudercontacten in om ouders te informeren over de vorderingen en het gedrag van hun kind. Bij de jongste kleuters spreken de leerkrachten de ouders aan bij het brengen of afhalen van de kinderen, maar is er geen oudercontact voorzien. De school nodigt ouders bij specifieke problemen uit op het multidisciplinair overleg.
- In vestigingsplaats Dorp houden de kleuterleerkrachten ouders schriftelijk op de hoogte van het klasaanbod via een heen- en weerschriftje. In vestigingsplaats Briel verloopt deze rapportering mondeling. In de lagere afdeling krijgen de ouders onder meer informatie over het klasaanbod, de zorginterventies en het gedrag van hun kind via de leerlingenagenda.
- Sommige leerkrachten hebben een fotoblog om ouders een zicht te geven op de klasactiviteiten. De school plaatst ook foto's op de website van de scholengemeenschap.
- De school ontwikkelde nog geen duidelijke en transparante visie op het **doeltreffend** rapporteren van de vorderingen van de kinderen. De eenvormige rapporten doorheen de lagere school zijn weinig kindvriendelijk en **nauwelijks doelgericht**. De school rapporteert periodiek, maar slechts fragmentarisch over de verschillende domeinen binnen de leergebieden.
- De verbale beoordeling bij de rapportcijfers is sterk leerkrachtafhankelijk en varieert van kindgerichte informatie tot geen bijkomende commentaar. Schoolafspraken hieromtrent ontbreken.
- Het schoolteam voorziet geen rapportering over vorderingen van leerlingen voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT, sociale vaardigheden en/of leren leren.
- De school kan beroep doen op de **ondersteuning** en expertise van de scholengemeenschap om haar evaluatie- en rapporteringsbeleid verder te **ontwikkelen**.
- De school maakt gebruik van een doelgericht en informatief rapport voor lichamelijke opvoeding en zwemmen dat werd uitgewerkt binnen de scholengemeenschap. Dit rapport kan inspirerend werken voor de rapportering over de andere leergebieden.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De directeur is de spilfiguur van het **intern leiderschap** en geeft duidelijk richting aan het werk. Hij zorgt voor een transparante, interne communicatie en voldoende overlegmogelijkheden om een functionele **besluitvorming** te realiseren.
- Onder leiding van de directeur slaagde de school er de voorbije jaren in om planmatig en methodisch een ontwikkelingstraject af te leggen. De leerkrachten wijzen de gewijzigde en sterkere beleidsvoering aan als de grootste oorzaak van de kentering binnen het beter onderwijskundig en organisatorisch functioneren van de school.
- Voor een aantal onderwijskundige aspecten werkt de school volgens de **visie** en de uitgangspunten van het eigen pedagogisch project en van de leerplannen.
- De school nam reeds initiatieven om **de kwaliteit van haar onderwijs te onderzoeken**. Meest opvallend is de recente zelfevaluatie in samenwerking met de pedagogische begeleiding. Het team trok hieruit reeds een aantal conclusies om toekomstgericht haar onderwijskwaliteit te optimaliseren. Het gebruik van de harde outputgegevens in functie van de verdere schoolontwikkeling, zit nog in de beginfase.
- Het nascholingsplan is gekoppeld aan de prioriteiten van de schoolwerking. De school maakt gebruik van de ondersteunende initiatieven vanuit de scholengemeenschap om de kwaliteit van het aangeboden onderwijs te versterken. De mate waarin de functioneringsgesprekken en klasbezoeken bijdragen tot de persoonlijke ontwikkeling van de teamleden, heeft nog groeikansen.
- Het beleid staat voor de uitdaging om bij de uitbouw van de kwaliteitszorg en de leerbegeleiding voldoende aandacht te besteden aan de vestigingsplaats Briel.
- Vaststellingen en gesprekken wijzen op de beperkte aandacht voor de ontwikkeling van een talenbeleid.
- In het GOK-beleidsplan kiest de school voor de pijlers sociaal-emotionele begeleiding en preventie & remediëring. De verantwoordelijkheid voor de realisatie van de acties in het kader van het gelijke onderwijskansenbeleid (GOK-beleid) ligt grotendeels bij de klasleerkrachten. De doelstellingen van het actieplan zijn weinig concreet geformuleerd en de beoogde effecten weinig transparant. De leerkrachten werden over de verschillende acties bevraagd tijdens een zelfevaluatie en kregen kans om bijstellingen voor te stellen.
- De school beschikt over voldoende beleidskracht en een geëngageerd schoolteam om het tekort voor Nederlands in zowel de kleuter- als de lagere afdeling weg te werken. Dat blijkt ook uit het voorbije verbetertraject voor onder meer muzische vorming en 'leren leren' waarbij de school op een methodische en succesvolle manier te werk ging. Deze vaststellingen doen het inspectieteam besluiten om voor de basisschool 'Dol-fijn' een gunstig advies voor de verdere erkenning van beide niveaus uit te spreken.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Leergebiedoverschrijdende eindtermen: de graduele, planmatige en geïntegreerde aanpak van de eindtermen 'leren leren' in diverse leergebieden.
- De realisatie van een leerplangericht, evenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod voor muzische vorming, zowel in de kleuter- als de lagere afdeling.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De realisatie van een gestructureerde basisaanpak en een krachtige leeromgeving om zorgbreed te werken in de klas; de inspanningen van de klasleerkrachten om binnen de eerstelijnszorg te differentiëren met zelfsturende werkvormen.
- De uitvoerige beeldvorming van de kinderen door onder meer het gebruik van een digitaal zorgplatform.
- De toewijding van de leerkrachten om een stimulerend pedagogisch school- en klasklimaat te creëren.
- De afstemming van het nascholingsplan op de schoolprioriteiten; de zinvolle pedagogische begeleiding door externen; de groeiende aandacht voor interne professionalisering; de degelijke aanvangsbegeleiding met ondersteuning van de scholengemeenschap.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De methodische en doelgerichte aanpak van het schoolteam om prioriteiten uit te werken.
- De collectieve en individuele betrokkenheid van de klasleerkrachten op de school- en klaspraktijk; hun sterk verantwoordelijkheidsgevoel voor de zorg voor de leerlingen.
- Het initiatief van de zelfevaluatie dat gericht is op verdere schoolontwikkeling.
- Het intern leiderschap dat richting geeft aan het te volgen traject; de transparante besluitvorming en de open communicatie.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- In de kleuterafdeling een evenwichtig en gegradeerd onderwijsaanbod voor Nederlands garanderen dat afgestemd is op het toepassen van het leerplan.
- In de lagere afdeling maatregelen nemen zodat de school met haar leerlingen voor de verschillende domeinen van Nederlands in voldoende mate de eindtermen bereikt en het leerplan toepast.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Het zorgbeleid efficiënter uitbouwen op zowel school-, leerkrachten- als leerlingenniveau. In een sterkere interne coaching van leerkrachten voorzien om onder meer het handelingsgericht werken te optimaliseren; de tweedelijnszorg meer uitbouwen om leerlingen met specifieke noden beter te kunnen ondersteunen.
- In de lagere afdeling een gezamenlijke en duidelijke visie ontwikkelen en uitwerken over het doel- en leerplangericht rapporteren; ouders een vollediger beeld geven van de ontwikkeling en vorderingen van de leerlingen.
- In de kleuterafdeling de observatie doelgerichter uitwerken; duidelijke observatiecriteria hanteren om de ontwikkeling van kleuters gelijkgericht in kaart te brengen.
- Afspraken maken in de kleuterafdeling over een graduele opbouw van begrippen en streefwoordenschat.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De beschikbare harde outputgegevens sterker aanwenden om de kwaliteit van het aangeboden onderwijs te bewaken en de aanpak op schoolniveau indien nodig bij te sturen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs en lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Guy De Roover

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: